

1 Middelværdi og varians

- Lad X være en stokastisk variabel, der kan antage værdier -1 , 0 og 1 . Beregn middelværdi $\mathbb{E}X$ og varians $\text{Var}X$ når
  - $P(X = -1) = P(X = 1) = 1/4$ og $P(X = 0) = 1/2$.
  - $P(X = -1) = 18/20$ og $P(X = 0) = P(X = 1)$ [vink: start med at bestemme $P(X = 0)$ og $P(X = 1)$].
  - Giver resultaterne vedr. middelværdi og varians i de to tilfælde intuitiv mening ?
- Antag $X_1, \dots, X_{10}$ er uafhængige med ens middelværdi 1 og varians 2 .
  - Hvad er middelværdien og variansen af summen $X = \sum_{i=1}^{10} X_i$?
  - Hvad er middelværdien og variansen af gennemsnittet $\bar{X} = \frac{1}{10} \sum_{i=1}^{10} X_i$?
  - Hvis vi erstatter antallet 10 med n , hvad skal n så være for at variansen af $\bar{X}$ bliver mindre end 0.1 ?

2 Binomialfordeling

- Antag X er binomialfordelt $b(20, 0.9)$.
  - Hvilke værdier kan X antage ?
  - Hvad er middelværdien $\mathbb{E}X$ og variansen $\text{Var}X$?
  - Hvad er sandsynlighederne for at $X \leq 2$ og $X \geq 17$? (brug gerne $\mathbb{R}$)
- I en produktion af 500 elpærer angiver X antallet af defekte. Det antages at status (defekt/ikke-defekt) er uafhængige for elpærerne.
  - Hvad er fordelingen for X ?
  - Lad p angive sandsynligheden for at en pære er defekt. Hvordan estimeres p ?
  - Hvad er variansen af $X/500$?
  - Hvad er standardafvigelsen af $X/500$?

- (e) Hvis det observeres, at $X = 11$ pærer er defekte, hvad bliver så det konkrete estimat for p ?
- (f) Beregn et 95% konfidensinterval for p når det observeres, at 11 er defekte (estimatet af p antages at være normalfordelt)

3 Normalfordeling

1. Lad X være normalfordelt med middelværdi 1 og varians 1.
  - (a) Hvad er sandsynligheden for at X er mindre end -2 ? [vink: tæl standardafvigelser]
  - (b) Angiv et interval, som X vil tilhøre med 99.99% sandsynlighed.
2. Lad X være normalfordelt og antag, at der er 2.5% sandsynlighed for at X er mindre end -1 og 2.5% sandsynlighed for at X er større end 1.
3. Hvad er da middelværdien og variansen for X ?

4 Monte Carlo

1. En Poisson fordelt stokastisk variabel X med middelværdi μ kan antage værdierne $0, 1, 2, \dots$ og har sandsynlighedsfunktion

$$P(X = m) = \exp(-\mu) \frac{\mu^m}{m!}.$$

- (a) Antag $\mu = 3$. Beregn $P(X = 0)$, $P(X = 1)$ og $P(X = 2)$.
- (b) Simuler 10000 udfald af X [`x=rpois(10000,5)`].
- (c) Passer de observerede andele 0, 1 og 2'er med de beregnede sandsynligheder ? [benyt `I=as.numeric(x==0)` etc.]
- (d) Ifølge teorien for en Poisson fordeling er variansen for X lig med middelværdien for X . Estimer variansen for X udfra den generede stikprøve. Passer resultatet med teorien ?
- (e) Der gælder generelt, at $\text{Var}X = \mathbb{E}X^2 - (\mathbb{E}X)^2$ for en stokastisk variabel X . Dermed fås for en Poisson fordelt stokastisk variabel, at $\mathbb{E}X^2 = \mu + \mu^2$ og altså $\mathbb{E}X^2 = 12$ når $\mu = 3$.

$\mathbb{E}X^2$ er altså kendt, men prøv for øvelsens skyld også at estimere $\mathbb{E}X^2$ vha. af den simulerede stikprøve og angiv et 95% konfidensinterval for estimatet [brug $z=x^2$ og beregn den empiriske middelværdi af z]